

דיני ומנהגי שמיני עצרת ושמחת תורה

מוגש לרגל שמע"צ ושמח"ת

יו"ל ע"י מכון הלכה חב"ד (ע"ר)

<p>• בחו"ל: נוהג להכריז ולפרסם תזכורת בערב החג, בכדי שלא ישכחו לעשותו, ונכון להזדרז ולעשות עירוב תבשילין בהקדם, ולא לדחותו עד סמוך לכניסת היו"ט.</p> <p>• את העירוב עושים גם אם לא מבשלים לצורך השבת - כיוון שצריכים להדליק נרות שבת.</p> <p>• סדר העירוב:</p> <p>• אם יש אפשרות לזכות את העירוב ע"י אדם אחר (לכתחילה יהיה מי שאינו מבני ביתו), ינהג כך:</p> <p>• בעל הבית לוקח חלה או לחמניה שלימה בשיעור של לפחות 'כביצה' (54 גרם), ותבשיל חשוב כגון מנת דג או בשר בשיעור של לפחות 'כזית' (27 גרם) ונותנם לאדם אחר ויאמר שמְזַכֶּה בזה לכל הרוצה לסמוך על עירוב זה, הזוכה מגביה את העירוב טפח ומחזירו לבעל הבית,</p> <p>• ואח"כ יברך ויאמר את הנוסח המובא בסידור, כדלקמן.</p> <p>• ואם אין אפשרות למצוא אדם אחר ולזכות על ידו. עושים את העירוב מבלי לזכות.</p> <p>• אח"כ בעל הבית מברך "על מצוות עירוב", ואומר את הנוסח המובא בסידור שמשמעותו שיוכל לעשות כל צרכי שבת בחג.</p> <p>• אח"כ מניחים את העירוב (הפת והתבשיל) במקום שמור במשך כל החג בתנאים נאותים שיאפשרו לאכול מהם בשבת.</p> <p>• על כל אדם למשמש בכיסי בגדיו בערב שבת ויום טוב סמוך להשיכה, כדי לבדוק שאין בהם שום דבר מוקצה שאסור לטלטלו בשבת ויום טוב.</p> <p>• לפני הדלקת הנרות נותנים צדקה.</p> <p>• הדלקת נרות: המארגנים את ההתוועדות שלפני ההקפות, ידאגו שיידלק בבית הכנסת לפחות נר יום טוב אחד שברכו עליו, שיוכלו לראותו בשעת הקידוש.</p> <p>• סדר הדלקת הנרות: ברכת הנרות לאחר ההדלקה כמו בערב שבת, וכן צריכים להניח את הגפרור שיכבה מעצמו כמו בעת הדלקת נרות שבת.</p> <p>• מברכים "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם אשר קדשנו במצוותיו וציוונו להדליק נר של יום טוב", וברכת "שהחיינו". איש המדליק נרות - לא יברך "שהחיינו" בשעת הדלקת נרות אלא בקידוש.</p> <p>• גם בערב יו"ט - כמו בערב שבת - צריכים להדליק את הנרות לפני השקיעה, בזמן הדלקת נרות המקובל בכל מקום כפי מנהג המקום. אם מאיזו סיבה לא הדליקו נרות לפני השקיעה, ידליקום בלילה לפני הסעודה. כשמדליקים אחר השקיעה יש להדליק את הנר מאש דולקת.</p>	<p>ההכנות לחג</p>
<p>• את ארבעים ושמונה השעות (בחו"ל, ובארץ ישראל 24 שעות) של שמיני עצרת ושמחת תורה צריכים לייקר מאוד. בכל רגע אפשר לשאוב אוצרות בדליים ובחביות, בגשמיות וברוחניות, וכל זה על ידי הריקודים.</p> <p>• בשמחת תורה מנהג ישראל (אשר תורה הוא) לשמוח בשמחה זו יותר משמחת בית השואבה ויותר משמחת יום טוב סתם. יש לשמור על גדרי הצניעות בעת השמחה של שמחת תורה, שהאנשים יהיו במקומם, והנשים בעזרת הנשים. אין לתת לנשים לרקוד עם ספר תורה, אפילו בהיותן לבדן בעזרת נשים.</p> <p>• נוהגים ללכת לבתי כנסיות, על מנת לשמח את אחינו בני ישראל. ובפרט ע"י אמירת דברי תורה, נגלה ופנימיות התורה.</p>	<p>השמחה</p>
<p>• בשמיני עצרת אוכלים ושותים בסוכה, אך לא מברכים "לישב בסוכה".</p> <p>• כיוון שבשמיני עצרת אוכלים בסוכה - גם הדלקת הנרות צריכה להיות בסוכה.</p> <p>• תפילת ערבית, התוועדות וסדר ההקפות בליל שמיני עצרת - כמו בליל שמחת תורה.</p> <p>• בשמיני עצרת ושמחת תורה אין טובלים פרוסת המוציא בדבש.</p> <p>• גם המאריך בתפילה בכל שבת - ביו"ט ישתדל להתפלל עם הציבור, כדי לומר הלל עם הציבור. תפלת שמונה עשרה של שלוש רגלים. הלל שלם (לפני קדיש תתקבל).</p> <p>• אין אומרים לדוד ה' אורי בתפילת שחרית ובתפילת מנחה.</p> <p>• בשמיני עצרת (ביום) לא עושים הקפות.</p> <p>• לקריאת התורה מוציאים שני ספרי תורה. את הראשון מוליך הש"ץ, והפותח את הארון מוליך את הספר השני.</p> <p>• בספר הראשון קוראים לחמישה קרואים בפרשת ראה, "עשר תעשר".</p> <p>• לאחר סיום הקריאה בספר הראשון, מניחים לידו על שולחן הקריאה את הספר השני, ולאחר מכן אומרים חצי קדיש. אחרי אמירת חצי קדיש מגביהים את הספר הראשון - בעוד השני מונח על שולחן הקריאה - וגוללים אותו.</p>	<p>דיני ומנהגי שמיני עצרת (בחו"ל)</p>

<p>• לאחר גמר גלילת הספר הראשון פותחים את ספר התורה השני וקוראים בו. אין להסיר את מעיל הס"ת השני לפני סיום גלילת הס"ת הראשון. בספר השני קוראים למפטיר בפרשת פינחס "ביום השמיני עצרת".</p> <p>• בסיום הקריאה, הגבהה וגלילה כרגיל.</p> <p>• הפטורה: "ויהי ככלות שלמה".</p> <p>• ביום זה אומרים יזכור – ראה לקמן פרטי המנהגים בזה.</p> <p>• ביום זה מתחילים לומר "משיב הרוח ומוריד הגשם" בתפילת מוסף, ובחזרת הש"ץ – תפילת גשם, ראה לקמן פרטי הדינים בזה.</p> <p>• נשיאת כפיים – כמו בשאר הימים טובים – במוסף, ולא בשחרית, ראה לקמן פרטי הדינים בזה.</p> <p>• שניים מקרא: זמן קריאת פרשת וזאת הברכה שניים מקרא ואחד תרגום בחו"ל הוא בשמיני עצרת.</p> <p>• שיעורי חת"ת: לומדים את החלק של יום חמישי בפרשת 'וזאת הברכה'.</p> <p>• פרידה מהסוכה: לפנות ערב נוהגים להיכנס לאכול משהו בסוכה ולהיפרד' ממנה. למנהגנו אין אומרים את ה'יהי רצון'.</p> <p>• הדלקת נרות בליל שמחת תורה: יש להדליק את הנרות רק לאחר צאת הכוכבים, באמצעות אש הדולקת כבר.</p>	<p>דיני ומנהגי שמיני עצרת (בחו"ל)</p>
<p align="center">דיני ומנהגי שמחת תורה בארץ ישראל ובחו"ל</p>	
<p>• תפילת ערבית של יום טוב. מתחילים מ'שיר המעלות'.</p> <p>• תפילת העמידה לשלוש רגלים. "ביום שמיני עצרת החג הזה".</p> <p>• אחרי תפילת העמידה, קדיש תתקבל. אם ישנו חיוב, אומר משניות וקדיש דרבנן.</p> <p>• אין אומרים 'עלינו', עד לאחר ה'הקפות'.</p> <p>• עושים 'קידוש' והתוועדות כהכנה להקפות.</p>	<p>ליל שמח"ת</p>
<p>• סדר הקידוש: אתקינו. נוסח קידוש ליו"ט. שהחינו. בשמחת תורה מהדרים לעשות כל אחד קידוש בעצמו ולא לשמוע מאחרים, שכן ברכת 'שהחינו' שמברכים בקידוש היא גם על התורה ובה א"א לצאת מאחר.</p> <p>• עורכים התוועדות בשמחה רבה, כהכנה להקפות'. ההגבלות הידועות בעניין שתיית משקה חלות בכל תקפן גם בשמחת תורה.</p>	<p>קידוש והתוועדות</p>
<p>• אומרים שלוש פעמים את פסוקי "אתה הראת".</p> <p>• נהוג לכבד אנשים שונים באמירתם, והקהל חוזר אחריהם – פסוק בפסוק.</p> <p>• בסיום הפסוקים – אחרי אב הרחמים – אומרים שלוש פעמים ברצף את הפסוק "והיה זרעך כעפר הארץ, ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה, ונברכו בך כל משפחות האדמה ובזרעך".</p> <p>• לאחר סיום אמירת הפסוקים, פותחים את ארון הקודש ומוציאים כל ספרי התורה.</p> <p>• אין להסיר את הכתרים מספרי התורה לקראת הריקודים.</p> <p>• המכובד באמירת ההקפה אומר בקול את נוסח ההקפה והפסוקים השייכים לה, ותוך כדי האמירה מקיף את בימת הקריאה פעם אחת כשספר התורה בידו. הציבור חוזר אחרי אומר ההקפה את נוסח ההקפה, ולאחר מכן רוקדים עם ספרי התורה.</p> <p>• בשעת ההקפות יש לעמוד מפני ספר התורה. חלשים ותשושי כח רשאים לשבת, אך בשעת הוצאת הס"ת לארון הקודש חייבים כולם לעמוד.</p> <p>• נוהגים שהגבאי מכריז לאחר כל הקפה "עד כאן הקפה א"ו וכו'".</p> <p>• בפסקה "עוזר דלים", צריך להפסיק קצת בין תיבת "עוזר" ל"דלים".</p> <p>• אחרי כל הקפה מחזירים את ספרי התורה להיכל.</p> <p>• אָבֵל ר"ל, בשנת האבלות על אביו או אמו, אינו נוטל ספר תורה בזמן ההקפות, אלא אם כן הולך אתו עוד משהו.</p> <p>• בסיום ההקפות (אחר שמחזירים את ספרי התורה להיכל) אומרים 'עלינו לשבח' וקדיש יתום.</p>	<p>סדר הקפות</p>
<p>• בשמחת תורה טובלים פרוסת המוציא במלח כבכל השנה, ולא בדבש.</p> <p>• בברכת המזון אומרים יעלה ויבוא "ביום שמיני עצרת החג הזה", וכן הרחמן ליו"ט.</p> <p>• שכח לומר יעלה ויבוא ונזכר לפני הזכרת שם ה' בברכת בונה ברחמי ירושלים, חוזר ליעלה ויבוא. שכח לומר יעלה ויבוא ונזכר בכך רק אחרי שאמר שם ה' שבברכת "בונה ירושלים" – יסיים את הברכה, ולפני ברכת 'הטוב והמטיב' יאמר: "בָּרוּךְ אַתָּה אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן יָמִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְשִׁשּׁוֹן וְלְשִׁמְחָה אֶת יוֹם שְׁמִינִי עֲצֶרֶת הַחַג הַזֶּה. בָּרוּךְ אַתָּה אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן יָמִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְהַזְמִינִים". התחיל את ברכת 'הטוב והמטיב' ונזכר ששכח 'יעלה ויבוא' – יחזור לתחילת ברכת המזון.</p>	<p>סעודת יום טוב</p>

<p>גם המאריך בתפילה בכל שבת – ביו"ט ישתדל להתפלל עם הציבור, כדי לומר הלל עם הציבור. תפילת שמונה עשרה של שלוש רגלים. הלל שלם (לפני קדיש תתקבל).</p> <p>בשמחת תורה נוהגים שהכהנים נושאים את כפיהם בשחרית, ולא בתפילת מוסף.</p> <p>הנהגת הקהל בעת הברכה: נוהגים לכסות את הפנים בטלית, וגם את פני אלו שאינם נושאים. יש להקפיד להפנות את הפנים מול פני הכהנים. בתיבת יברכך – המתברך ראשו באמצע. ה' – מיסב ראשו לימינו, שהוא שמאל המברך. וישמרך – באמצע. יאר – לשמאלו שהוא ימין המברך, וכן הלאה. שלום – ראשו באמצע. בשעת 'ברכת כהנים' נוהגים לומר: 'ריבוננו של עולם חלום חלמתי וכו'. לאחר 'ברכת כהנים' אומרים הקהל (כשעדיין הטלית מכסה את הפנים) 'אדיר במרום', והכהנים אומרים 'ריבוננו של עולם'. הכהנים נשארים על הדוכן עד אחר סיום 'קדיש תתקבל'.</p> <p>אחרי חזרת הש"ץ – הלל שלם. קדיש תתקבל. שיר של יום. (אין אומרים לדוד ה' אורי). קדיש יתום.</p> <p>מותר לטעום אחרי תפילת שחרית לפני ההקפות, אך כיוון שלא התפללו עדיין תפילת מוסף – ניתן לאכול פת רק כביצה ולא יותר, אך יתר המאכלים מותר אף יותר מכביצה. כמובן יש להקפיד לקדש תחילה וישתה רביעית יין או יאכל כזית מחמשת מיני דגן מיד אחרי הקידוש. עם זאת, יצוין כי המנהג בבית חיינו הוא, להתחיל בהקפות מיד לאחר שש"י וקדיש, מבלי לעשות הפסקה לקידוש וטעימה קודם ההקפות.</p>	<p>תפילת שחרית</p>
<p>אומרים את כל פסוקי 'אתה הראת' (כפי הסדר שהתבאר לעיל בליל שמח"ת). ואח"כ מוציאים את כל ספרי התורה ומקיפים את בימת הקריאה שלוש וחצי הקפות (שבעה חצאי הקפות) ברצף, ואומרים כל הקפה תוך כדי חצי סיבוב. אחר אמירת כל נוסח ההקפות רוקדים עם ספרי התורה, ומחזירים את כל ספרי התורה להיכל.</p>	<p>הקפות</p>
<p>ויהי בנסוע. י"ג מדות ו'ריבוננו של עולם". בריך שמיה.</p> <p>לקריאת התורה מוציאים שלושה ספרי תורה. את הראשון מוליך הש"ץ, את השני יוליך אדם אחר, והפותח את הארון מוליך את הספר השלישי.</p> <p>ספר ראשון: קוראים שישה קרואים בפרשת 'וזאת הברכה', והשישי הוא 'חתן תורה'.</p> <p>כל אחד ואחד מהקהל עולה לתורה, כולל הילדים.</p> <p>וכיוון שאם לכל עליה יעלה אדם אחד – לא יספיקו מספר העליות לכל הקהל, ניתן להתחלק למספר מניינים, בחדרים שונים, כך שבכל מניין יהיה מספר מועט של אנשים. כמו"כ ישנה אפשרות לחזור שוב ושוב על חמש העליות הראשונות עד שכל הקהל יעלו (מלבד אלו שעתידים לעלות 'לחתן תורה', 'חתן בראשית' ומפטיר).</p> <p>ונפוץ מאד המנהג שעולים בכל עליה כמה קרואים, ומברכים יחד.</p> <p>לעליית חמישי עולים "כל הנערים". המנהג הוא שגדול עולה עמהם ומברך, והוא מוציא את הילדים ידי חובת הברכות – אך הילדים אינם מברכים בעצמם. אין נוהגים לפרוש טלית מעל הנערים. גם אין מנהגו באמירת "המלאך הגואל".</p> <p>אומרים "מרשות" לחתן תורה, וקוראים "מעונה אלוקי קדם" עד סיום התורה – "לעיני כל ישראל". לפני קריאת הפסוק האחרון יפסיק מעט, כדי לאפשר לקהל לקום מבלי להפריע לשמיעת הקריאה. לאחר גמר קריאת הפרשה אומר כל הקהל "חזק חזק ונתחזק", ואחריהם גם הבעל קורא. וגם העולה לתורה בעצמו אומר חזק חזק ונתחזק, באופן שמתחיל עם הציבור ומסיים עם הבעל קורא, ולאחר מכן מברך ברכת התורה.</p> <p>מניחים את ספר התורה השני על שולחן הקריאה ליד הספר הראשון. אין אומרים קדיש. מגביהים את הספר הראשון – בעוד השני מונח על שולחן הקריאה – וגוללים אותו.</p> <p>ספר שני: אומרים "מרשות" לחתן בראשית' וקוראים בספר תורה השני מ"בראשית ברא" עד "אשר ברא אלוקים לעשות". בסיום קריאת כל יום בבריאה, הקהל אומר בקול רם את המילים "ויהי ערב ויהי בוקר..." והבעל קורא אחריהם. כשמגיעים בקריאה ל"ויכולו", כל הקהל אומר "ויהי ערב.. יום השישי ויכולו..." עד "לעשות" ברצף, והבעל קורא אחריהם. העולה לתורה מתחיל לומר את כל הפסוקים יחד עם הציבור ומסיים יחד עם הבעל קורא.</p> <p>'לחתן תורה' ו'חתן בראשית' יכולים לעלות גם כהן ולוי.</p> <p>אחרי עליית השביעי – לפני הקדיש – מניחים את ספר התורה השלישי על שולחן הקריאה. אין מניחים את הספר הראשון על שולחן הקריאה בזמן אמירת הקדיש.</p> <p>אומרים קדיש ומגביהים את הספר השני כאשר הספר השלישי מונח על שולחן הקריאה.</p> <p>בספר השלישי קוראים למפטיר בפרשת פינחס "ביום השמיני עצרת".</p> <p>הפטורה: "ויהי אחרי מות משה... רק חזק ואמץ", ביהושע א'.</p> <p>אחרי סיום הפטורה אומרים את הפיוטים ('שישו ושמחו', 'התקבצו', 'אגיל ואשמח', 'אשריכם ישראל') הנדפסים בסידור.</p>	<p>קריאת התורה</p>
<p>מי שהוריו בחיים, יוצא מבית-הכנסת בזמן הזכרת נשמות. אָבֵל (רח"ל) בשנה הראשונה למות אביו או אמו, נשאר בבית-הכנסת אך אינו מזכיר נשמות. אומרים 'אב הרחמים'. גם מי שאינו מזכיר נשמות, יכול לאומר.</p> <p>בחז"ל מזכירים נשמות ביום שמיני עצרת (היום הראשון של יו"ט), ולמחרת (ביום שמחת תורה) מיד אחרי הפיוטים 'שישו ושמחו' וכו' אומרים 'אשרי', ומחזירים את ספרי התורה לארון הקודש.</p>	<p>הזכרת נשמות</p>

<p>מתחילים לומר "משיב הרוח ומוריד הגשם" בתפילת מוסף. בחו"ל מתחילים לומר "משיב הרוח ומוריד הגשם" ביום שמיני עצרת (היום הראשון של יו"ט), ולא ביום שמחת תורה. לפני תפילת לחש של מוסף מכריז הגבאי "משיב הרוח ומוריד הגשם". אם שמע את הכרזת "משיב הרוח ומוריד הגשם" לפני שהתפלל שחרית – אם אינו מתפלל במניין אחר, אומר גם בתפילת שחרית "משיב הרוח ומוריד הגשם". שכח ולא אמר "משיב הרוח ומוריד הגשם", ותמורת זאת אמר "מוריד הטל" – אינו חוזר. בחזרת הש"ץ – תפילת גשם. פותחים את ארון הקודש מתחילת חזרת הש"ץ ועד סיום תפילת גשם ("מכלכל חיים" כו).</p>	<p>תפילת גשם</p>
<p>ביום שמחת תורה מסיימים ללמוד את פרשת 'וזאת הברכה' מהיום שבו עומדים ועד סיום הפרשה; וגם לומדים פרשת בראשית מתחילתה עד היום בשבוע שעומדים בו (השנה – בארץ ישראל עד סיום חמישי של בראשית, ובשמח"ת בחו"ל (יום שישי) עד סיום שישי של בראשית).</p>	<p>שיעורי חת"ת</p>
<p>בארץ ישראל: אחרי תפילת מנחה נוטלים ידיים להתוועדות שמע"צ ושמח"ת. אף על פי שההתוועדות נמשכת לתוך הלילה, ואפילו אחר כמה שעות – צריך לומר 'עלה ויבוא' בברכת המזון (באם לא הבדיל בתפילה או על הכוס, או אמר "ברוך המבדיל בין קודש לחול").</p>	<p>התוועדות</p>
<p>שנים מקרא: קוראים את פרשת בראשית שנים מקרא ואחד תרגום. יש להימנע מלקבוע סעודה משעה עשירית, כדי שיוכל לאכול סעודת שבת לתיאבון. תפילת מנחה: אין אומרים "הודו", אך אומרים "פתח אליהו". התוועדות: בשנה זו עורכים את ההתוועדות של מוצאי שמחת תורה בשבת לפנות ערב, בזמן 'רעוא דרעוין'. הכנת הנרות: אסור לחמם נר ולהדביקו בפמוט. כמו כן, אסור לחתוך את שוליו בכדי שיכנס בנקב של הפמוט. אבל מותר לתחוב נר בתוך הפמוט לצורך הדלקת נרות שבת. הדלקת נרות: זמן הדלקת נרות בזמנה, כבכל ערב שבת. ויש להקפיד על כך, שהרי אי אפשר להדליק אחר השקיעה. מדליקים באמצעות אש הדולקת כבר. שבת קודש – איסרו חג: קבלת שבת: מתחילים ב"מזמור לדוד". ב"בואי בשלום" אומרים "גם ברינה ובצהלה" כבכל שבת. 'שלום עליכם' ואשת חיל' כרגיל (ואין צורך לומר בלחש). ומקדשים בנוסח הקידוש הרגיל לשבת. התוועדות: אחרי תפילת מנחה, לקראת שקיעת החמה וטלים ידיים ומתוועדים כהשלמה להתוועדות שמחת תורה. בהתוועדות זו אוכלים את הפת שהניחו לעירוב תבשילין. מוצאי שבת קודש: תפילת ערבית כבכל מוצאי שבת עם "ויהי נועם" ו"ואתה קדוש". הבדלה עם נר ובשמים, ואומרים 'ויתן לך'. יתר מנהגי שבת בראשית יבואו לקמן</p>	<p>שמחת תורה, בחו"ל</p>
<p>בתפילת ערבית: "משיב הרוח ומוריד הגשם", "אתה חוננתנו". אומרים עדיין "ותן ברכה" כמו בקיץ. קדיש שלם. עלינו. במוצאי שמחת תורה נוהגים להכריז: 'ויעקב הלך לדרכו'. הכוונה – לדרכו ועבודתו במשך כל השנה. הבדלה: מבדילים על הכוס ללא נר ובשמים. אין אומרים 'ויתן לך'. במוצאי שמחת תורה בארץ הקודש עורכים 'הקפות שניות' בשמחה גדולה. הקפות אלו נוהגים בהן כפי סדר ההקפות של ליל שמחת תורה, ועורכים אותן ברוב עם ומתוך שירה וזימרה.</p>	<p>מוצאי שמחת תורה בארץ ישראל</p>
<p>מעיקר הדין מותר לזרוקם. אבל לא יניחם באשפה מטונפת או במקום שהכל דורכים עליהם, שהואיל ונעשתה בהם מצוה, אסור לבזזתם. וראוי לנצל את הלולב ומיניו למצוה נוספת, ולכן טוב לצרף את ההדסים לבשמים של מוצאי שבת, על מנת שיוכלו לברך עליהם במוצאי שבת. ויש הנוהגים לשרוף את החמץ בערב פסח בערבה החבוטה של הושענא רבה, ולהסיק את התנור לאפיית המצות מהלולב.</p>	<p>הלולב ומיניו לאחר החג</p>
<p>שבת בראשית היא שבת כללית, וכפתגם רבותינו נשיאינו "אזוי ווי מ'שטעלט זיך אוועק שבת בראשית אזוי גייט א גאנץ יאר" (ההנהגה באופן בו מתייצבים בשבת בראשית, נמשכת בכל השנה כולה). יש לעשות תוכנית עבודה וסדר רוחני, לכל ענייני העבודה במשך השנה כולה. המנהג הוא למכור בשבת זו את הזכות של המצוות בבית הכנסת למשך השנה כולה. שבת זו היא שבת מברכים. אמירת כל התהלים בהשכמה. יום התוועדות. ברכת החודש: בשבת שלפני ראש חודש מברכים את החודש. נכון לדעת את זמן המולד לפני שאומרים את ברכת החודש. נהוג שהגבאי מכריז בקול רם את זמן המולד. המולד חודש מרחשוון יהיה ביום שישי בשעה 4 אחה"צ, 5 דקות ו-14 חלקים. בעת אמירת ברכת החודש עומדים, בדוגמת מה שעמדו כאשר קידשו את החודש בבית דין. בשעת האמירה, הש"ץ אוחד ספר תורה בידו.</p>	<p>שבת בראשית שבת מברכים</p>

מקורות: טוש"ע ונ"כ או"ח סתרי"ח-ט. סידור אדה"ז. ספר המנהגים חב"ד ע' 69. וראה ספר הלכה למעשה מועדים – תשרי בהוצאת מכון הלכה חב"ד פרקים: לד, לו, לח. ושי"ן.